

SOČA

„Soča“ izhaja vsak petek in velj po pošti prejemana ali v Gorici na dobi pošiljana:

Vse leto f. 4.40
Pol leta „ 2.20
Četrt leta „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „poštunih“ se plačuje za navadno tristop. no vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za vsako šteko po prostoru

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tabakarnicah na Starom trgu in v Nanski ulici in v prodajalnici G. Likutja v Semeniških ulicah št. 10.

Dopisi naj se pošiljajo uredništvu, naročnina pa opravištvu „Soča“, Via Mercato 12, II.

Recepti se ne smejo dopisati, naj se blagovajno trakujejo. — Delavcem in drugim stropancem se naročnina plača, ako se odlašajo pri opravištvu.

Zmaga Mladočehov in nje mogoči nasledki.

Pod tem naslovom objavil je celovski „Mir“ v 14. št. zanimiv uvodni članek, iz katerega naj najpoprej podamo nekoliko odlomkov in potem dodamo še nekoliko svojih opazek našim čitateljem v trezno razmišljanje. „Mir“ piše:

„Nad nepričakovano zmago liberalnih Mladočehov se je ves svet zavzel. Oni trenje pač mnogo časopisov in mož, ki se prav pridno brigajo za svojo reč. Potem so se volilcem, kakor se čuje, vsakovrstne mogoče in nemogoče reči obetali. Vendar to še ni glavni uskok, da je toliko volilcev zapustilo staročesko zastavo. Glavni vzrok je, kakor pišejo staročeski listi, Taaffejeva vlada v svojim omahovanjem in posebno minister Gautsch, ki je vzol Čehom toliko srednjih šol (tudi nam Slovincem Kranjsko gimnazijo), da bi bil pa Čehom ustregel v kaki reči, k temu ga ni bilo moč pregovoriti. Čehi so tedaj rekli: „Čemu naši poslanci še deset let podpirajo to vlado, ako ona nima sreče za nas?“ V rešitvi si jo Taaffe s svojim omahovanjem nakopal veliko nevarnost. Ako bo tudi pri bodočih volitvah za državni zbor izvoljenih toliko Mladočehov, lahko je mogoče, da pride sedanja večina v manjšino, kajti Mladočehi nasprotujejo tej vladi. Lahko je pa tudi mogoče, da se nemški liberalci zvežejo s Mladočehi in sestavijo liberalno večino in liberalno ministerstvo. Da nemški liberalci pri sklepanju takihavez niso izbirani, to priča novejša zgodovina. Tako so naredili pogodbo z Madjari l. 1867. in državo razcepili na dvoje; pozneje so se pogodili s Poljaki in šle letos so se na Trnškem zvezali z Lahi ter jim obljubili, da so pri volji deželo razcepiti na dvoje. —

Lahko se torej zgodi, da se zvežejo liberalci vseh jezikov in težko da bi jim bila kos združena konservativna stranka; Taaffejevo ministerstvo mora potem odstopiti. Kar smo vedno trdili, to se zna zdaj uresničiti: nihče ne more dvema gospodom služiti!... On je le svoje nasprotnike gladil, in večina uradnikov, to videti, je pri volitvah in drugih priložnostih rajši podpirala nasprotne ministerstva, nego može od vladne stranke. Kraljestvo pa, ki je samo v sebi nejedno, mora propasti. Mnogo poslaniških sedežev imajo liberalci samo zato, ker jim vlada ni hotela nasprotovati, ja še

podpirala jih je posredno po svojih uradnikih, ki svoje ljubezni do liberalne stranke niti skrivali niso.

Mi Slovinci ob mejah gledamo na ta preobrat nekako ravnodušno; kajti kdor nič nima, tudi nič izgubiti ne more. Za nas zna le boljše, težko pa slabše priti, vsaj ne na dolgo časa. Da je vlada odstranila cesarska namestnika de Pretisa v Trstu in Weberja v Lincu, je nekako znamenje, da je svojo dosežanjo pot spoznala kot nepravo in nepriljubno. —

Tako govori vrli celovski „Mir“, ki živo občuti hude udarce brezobzirne nemškoliberalne večine na Korokem, ki se ubogo malo briga za to, da je trajna prebivalstva na Korokem slovenskega rodu. Tudi mi čutimo tu v Gorici bolečine in težave nasproti svojim italijanskim sosedom in sosedom, zato vemo ceniti po pravi vrednosti izjave, delovanje in težnje svojih korokskih bratov. —

Iz letih uzrokov, katere proti koncu tako lepó povdarja „Mir“, se tudi mi ne bomo posebno ogrevali za Staročeha, ne bomo ohjokovali njih propada, — pa so tudi zopet ne moremo posebno veseliti uspehov in zmag Mladočehov. Naše domače slovenske razmere, naša razcepjenost med šest pokrajin, z šestimi deželnimi zbori in štiriin vladami, nas ulijajo, da se z isto silo upiramo glavnim težnjam Staro- in Mladočehom. Tudi ljubezni do drugih naših bratov v Avstriji, ki imajo s nami iste bolečine, kakor Rusi v Galiciji, Čehi v Sluziji in na Moravskem ali Srbi v Dalmaciji, silijo nas, da se po svojih močeh upiramo tem glavnim težnjam Starih in Mladih ter da skušamo na drug: zakonite načine rešiti zamotano národno vprašanje, pomiriti narode širne domovine naše ter okrepiti tako državo na znotraj in na zunaj. Te „glavne težnje“, kjer so Stari in Mladi složni in jedini, samó da hoté Mladi čim prej priti do tega cilja in so zato toliko bolj energični v svojem postopanju, pa je ravno tisto toliko krat imenovano in razpravljano „češko državno pravo“, po katerem bi Čehi cesarja še le venčali za svojega kralja ter v vseh domačih zadevah bili neodvisni od državnega zbora in osrednje vlade.

Oče češkega naroda, Palacký, pa je bil do konca nasproten upravi, ki se veže in omejuje na posamično deželo, kajti videl je, da bi taka uprava nikoli ne bila na svojem mestu v deželah s pomešanim prebivalstvom, — kakeršne so v Avstriji večinoma, največkrat pa na škodo slovenskemu narodu, zlasti pa nam Slovincem. In na to pozabljajo Stari

in Mladi; oboji puščajo pri reševanju narodnega vprašanja osamljene Slovence, galiske Russe, Srbe in tudi velik del češkega naroda, da bi le domá imeli mogočno in prvo besedo. Kaj bi pa bilo s nami, na to mnogo ne mislijo. Da bi se pa Stari in Mladi priprijeli take poti, po kateri bi se v smislu § 19. ust. zakona rešilo narodno vprašanje za vse avstrijske narode jednako in ob enem, da bi s posebnim zakonom izključili vsako nadoblast naroda nad narodom, na to gospodje ne mislijo. In ker so njih vodilna načela ravno nam Slovincem najbolj pogubovna — sató so ne moremo ogrevati ne za prve in ne za druge, tomveč hladnokrvno presoajmo današnje položaje, da ne krenemo na krivo pot za bodočnost.

„Mir“ trdi s drugimi veljavnimi časniki vred, da je k zmagam Mladočehov pripomogel največ Taaffe s svojo omahljivo in preveliko koketnostjo s nemškimi liberalci. To je resnica in to bi moral tak državnik vedeti še naprej. Z obšudovanja vredno potpekljivostjo podpirali so poslanci naši Taaffejevo vlado. Davki so narasli do velike stopnje, katere ni več moči zvišati; velika množica novih obremenitv in zakonov, med njimi družbovojniški zakon, najnovjši vojni zakon itd. vse je sredno spravil pod državno streho. Poslanci naši so govorili dolge filipike, kakor najhujši govorniki proti obstavi — no konecne so glasovali in so izjavili za postavbo. Daj se pa tako močno skrbeti za skupno moč države in varnost proti zunanjim sovražnikom, pozabljali so, da prava moč države leži v največji meri v tem, da se narod zadovoljni in da s radostjo doprinesejo vse one žrtve. Iz strahu pred levicariji pa smo se morali Slovani zadovoljevati le s praznimi obljubami, ki se niso nikoli izvršile. Kenečno je prišel še minister Gautsch s svojimi naredbami — in nezadovoljnost med Slovani je dospela do vrhunca. Ta nezadovoljnost pokazala je svojo moč v zmagah Mladočehov. Zdej so se začele oči odpirati vsem in jasno je celó državnikom, da takó ne morejo dalje z državnim vozom. Ali bude imel Taaffe dovolj poguma, da začne vršiti program, katerega je razvil že pred desetimi leti, to pokazalo najbliža bodočnost — že pri imenovanju naslednika barona de Pretisa ali pri imenovanju deželnega glavarja za Istro. Ako pa Mladočehi niso dosegli drugega, kakor to, da začne grof Taaffe resneje misliti — za obstanek svoje vlade ter da se bolj oklene desnice in morebiti še posebej Slovincem, če tudi Staročehov, potem nam ne boči žal za zadnje deželnozbornske volitve. —

LISTEK.

ČRTICE S POTOVANJA v Sveto deželo.

(Dalje.)

Spominjam se, ko je peiden učitelj v šoli namesto pridnih učencev in učenk zabite tupce pred seboj imel. Misli ino prevdarja, kaj bi vendar vtegnilo te duševne revščine vzrok biti, ali voda, ali zrak, ali podnebje ali kraj. Kar pride mu naprej, da je v neki kemični knjigi bral, iz česa da se alkohol dela. V opazki ene strani iste knjige najde, da tak alkohol se krsti z besedo žganje. Meni doslej še nigdar ni prišla druga tekočina z besedo žganje v zavestje nego is trtnih tropis. Ker sem pa prebral, iz česa da se alkohol napravlja, taka strupena pijača, začela se mi je tako gnusiti, da sem več kot 100 korakov daleč šnaparja začutil. Zgrozilo me je pa še najbolj, ko po otrocih vsem, kako da tako nagausno tekočino celo na kmetih, v družinah, po neki priprosti krmični teoriji napravljajo, ter tako pogubno, strupeno pijačo v kranjski žolodce polnijo. Nad vsem tem še najhujše je, da se celo otroci tej strupeni pijači privadijo ino polagamo se v tem izurijo ino postanejo izvrstni šnaparji. Vprašam, reče, omenjeni g. učitelj vse šolar, fantiči i deklice, povejte, ali pa tudi kdo vas

šnaps pije? Skoraj vsi zavpijejo dá. Sedaj pa obrnem ter rečem: tisti, kateri šnapsa ne pijejo, naj vstanejo l od 80tih jih je na 10-12 ustalo. Razumeš sedaj, prijatelj, od kod pride, da je toliko otrok vže sedaj tako zabitih, ino bedastih? — Ni nič čuda, ako se pri naberi mladine za vojaštvo vojaška komisija čudi, da nima kaj izbirati, da je primorana na nižjo stopnjo tirjatve za vojaško sposobnost se postaviti. Tako je, kakor se vže v prvi mladosti boljša sposobnost ino dostojno razvitje zatira ino spodkopuje. Glej kam sme vsled morake svetilne zagazili ino zamisijonarili. Nič ne de, največ dobro je, da na take pogubne napake opozorujemo one, ktere tiče, dokler je še čas. Morda jim zasvetili nevarnost, i pogubo spoznavši, se še do časa ognjejo ino okrmijo, da sebe in jim zračenih ne pogubijo. Gotovo je, da se takim posebno v cerkvi sveti in se svarijo. Vže marskje se tako znane družbe treznosti osnoveane. Resno morajo se dotični bolj h nasvetov poprijati, in nikakor ne odlašati, da se strast ne zastara, da bude o njej veljalo, kar sploh od pijanca velja, da se v jamo zvrne. Gotovo bude takega še onkr j groba trapila.

O svojej popotvaui preteklega aprila sem se z ameriškanskim Gospodom o raznih dogodbah pogovarjal. Prišel je tudi pogovor na onake žalostne razmere, kakor prej omenjene, in glej, kako mi prav ginlji izgled pove, kako daleč strast pijandevanja zagazi. V nekem rodu ameriškem se je grozanaka strast

pijandevanja v ženskem spolu prav globoko vdomacila. Med drugim ki je tako pridno šnapsela, da ji ni bilo več pomagati; moč je vse poskušal, da bi jo mogel ozdraviti. Med drugim ga, neki prijatelj nauči, kaj naj stori, kadar bude žena pijanka omamljena one strupenine. Bila je navadno 4-6 dni zaporedoma popolnoma brez zavesti. Ležala je tam na tleh kot žakelj. Takrat, svetnje dobri prijatelj žalostnemu i pobitemu možu, ko bude nesrečno brez zavestja napravil jo za pogreb. Položi jo „v trago“, okoli deni sveče, kakor navada. Na hip ta, kadar bo po navadi začela k zavesti prihajati, vleži se tudi ti v jati sobi na kako mizo; obraz obeli se si s kredo, ter bodi kakor mlič. In res, mož stori tako. Žena so vže dobro zavé, ter se ogleduje, kje ino kaj je. Zagleda moža tam blizu na mizi ležečega in ga popraša rekoč: „Vi, mož, kaj sem jaz tu“ (tam žena moža ino mož ženi vi pravita). Mož odgovori: „Vi ste umrli.“ „Vže davno? vpraša“ zopet žena. „Mož odgovori.“ „Vi ste pred 14 dnevi umrli.“ „Tako,“ odvrne ona. „Pa vi?“ mu ona dalje reče, „kaj ste pa Vi?“ On odvrne: Jaz sem tudi umrl.“ „Koliko časa je, odkar ste vi umrli?“ popraša žena. „Je vže dva meseca od tega,“ odgovori mož. „Dobro,“ reče žena, „Vi ste dalj časa v teh krajih, bote naj bolje vedeli, povejtemi, kje prodajajo tu naj boljše šnaps?“

Ali razumeš, kranjski prijatelj čitatelj, do kje seže strast nezmerotati, pijandevanja, posebno pa strastnega šnaparja. Bili vtegnili današnje stari pre-

Dopisi.

V Kobaridu, dne 28. julija. (Občni zbor „Tolminskega učiteljskega društva“) vrtil se je v Kobaridu 18. t. m. takó prijetno, plodono in živahno, kakor malokdaj poprej. Zbralo se je lepo število učiteljev in učiteljic iz vseh kotov razprostranjenega našega okraja, pa tudi nekaj gostov iz drugih okrajev bilo je navzočih. Le Bolški sodnijski okraj odlikoval se je po svoji odsotnosti — niti jednega tovariša nismo videli. Ne omenjali bi tega žalostnega dogodka, pa neke neprijetne vesti ob sroku te odsotnosti nas silijo, da to omenjamo. Slišali smo, da se gospodje tovariši iz B. zató niso udeležili tega zborovanja, ker jih je baže nekdo od odborikov razslišal, ali vsaj nekaj takega da bi se bile pripetilo. Ne bodemo preiskovali, koliko je na tem resnice, toda izreči moramo, da to niso usroki, ki bi le kolikšak opravičili tako odsotnost. Vsaka naša zadeva in razmerica poravnaj naj se v društvu, tovariši sami med seboj na se dogovarjajo in pomirjajo, ne obdelati take stvarne zadeve na veliki svob, da se nam „drugi“ posmehujejo in se veseló naši neslogi. Bodimo vendar močje, ki snajo ločiti osebnosti od stvari, za katere je potreba skupnega dela. —

Gotovo bi bilo žal vsem neznavočim, da se tega zborovanja niso udeležili, ako bi vedeli, kakó lepó, složno in živahno smo sborovali, debatovali in pretrosavali raznovrstne načrte, katere so nam posamičniki predlagali po korenitem premišljevanju in dobri sestavi šó doma. V to zborovanje je prišlo že vse malone godno, srelo in dovršeno, le različne pojme je trebalo pojasniti proti marsikakim pomislekom.

Zanimivo tajnikovo poročilo podalo nam je lepega zrnja, zanimivih navkov in podatkov iz resničnega življenja, kar naj bi si vsak navzoč zapisal globoko v srcé. Takó delujmo narodu in sebi v korist in boljše bodočnost, potem nam ne bo imela vest česa očitati.

Poleg raznih točok dnevnega reda, ki so se vršile po splošni društveni navadi, omenjali nam je poročilo o prvem zborovanju „Zaveze slov. učit. društev.“ Govoril je v obliki priprostega pripovedanja g. Iv. Krajnik takó zanimivo, da smo ga do konca poslušali z največo pasljivostjo in jako prijetno zabavo nam je pripravil s svojim pripovedovanjem. Ni nam slikal raznih točok dnevnega reda, ali pa kaj da so v Ljubljani sklenili ampak v prijetni obliki nam je pripovedoval utise, katere je prinesel seboj, nazaj iz Ljubljane. Hvala mu na zanimivem in zeló poučnem poročilu. Tovariš Ivan Krajnik, naš zastopnik v okr. šol. svetju, je naš ponos in srečni smo, da ga imamo v svojih sredi.

Omenjati nam je še peticije, katero smo po tajnikovem načrtu sklenili za zboljšanje gnetnega našega stanja. Ta načrt je bila sprejela že „Zaveza“ v Ljubljani. Mislimo, da so vsi krogi prepričani, da učiteljske ne more ustrezati vsem zahtevam današnjega časa, da ne more dostojno vršiti dolžnosti svojega stanu ter si pridobiti v javnosti tiste voljave, katero mora imeti za pouka in vzgoje dober vseh, ako se mu ne zboljša žalostno gnetno stanje. Vsak delavec je vreden plačila, ravno takó učitelj. Upamo, da se nam izpolnijo kdaj naše želje. Na Češkem in Kranjskem zboljšajo v najbližji prihodnosti, v Istri so deloma že zboljšali lani, ravno takó na Koroškem l. 1887. Bog dej, da bi kompetentni krogi sprevideli, da bode boljše plačano učiteljsko tudi bolje delovalo

akrbi biti ako bi se njih nedolžni otroci, v tako pogubni strasti dorasli tako, da bi nobene zadržilo več ne pomagalo? — Kje je luč na tako nevarnem morju tega življenja? Mornar ima zraven svetilne ktera ga na brogovih opozoruje, še višje luč in svetlobo; to čeznaravno luč kličejo morako zvezdo, (Stella mari.), ktera priteče v pomoč njim kterim je še mar se pogube oteti. Ta je tista zvezda, ki sveti po vseh morjih, po celém svetu, vsakemu človeku, kteremu je mar sebi in svojem oteti i rešiti pred večno pogubo.

Popotvanje oziramo se vedno na neomahljivo Zvezdo. — Ave Maria stella — pozdravljajmo jo po nevarnem morju razburjenega življenja, da srečno dospemo v srečno zavetje neskaljivega veselja in radosti.

Glej, glej, mod našim sladkim pogovorom priljubimo v obširnem zavetje velikanske luke Aleksandrijske. Tu so ti odpre na enkrat nova dežela: prav divja gajdača že na niski stopnji odgoje zasostalih Arabcev, ki se derejo po mostovju na parobrod, drugi se tudi zunaj mostovja dvigajo, da le konček vrvi dosežejo, na velikansko ladijo, da bi zasostili popotnikom popotne zabojčke (baule) in zavitke takó da je tem velika skrb za njimi biteti, ki je njih ropotijo pobral. Redarji sicer branijo in prepovedujejo na ladjo iti, ali kaj pomaga ti nimaže druge moči in ugleda kakor palice, s katero udrižajo na vse strani, po glavah in po plečih; pa trdah buča ter od solca prekuhana in trda koža se komaj ohladi pod takim udrihanjem. Kakó te drihal upije, klise, bakšiš terja,

v korist in prosper narod in da bode toliko lože podpiralo narodna podjetja, ki vedno terjajo žrtev tudi od ljudskega učitelstva.

Sledila so navadna društvena poročila in volitve, kakor tudi volitev delegata k prihodnjemu zborovanju „Zaveze.“ Odbor smo zopet preločili v Tolminu, za delegata pa je bil izbran tovariš A. Vrtovec, uč. v Tolminu. — Omenjati sam je še to, da je občni zbor preoblastil novi odbor, da se v imenu društva pokloni novodošlemu c. k. okrajnemu glavarju visokorednemu gospodu grafu Miroslavu Marensiju. Sklenili smo tudi, da naj odbor sestavi in oddá pri tej priložnosti nekako spomenimo, v kateri naj se izrazi nekatere naše želje, zlasti pa, da bi se dopisoval c. k. okr. šol. svet slovenski le krajinškolakim svetom, ki so zavisan, ampak tudi podrejenim šolakim vodstvom. To smo namreč že enkrat poprej prosili pri okrajni uč. konferenci — pa zastopj. Bog dej v prihodnje bolje, — In s tem naj bode zadosti o tem zborovanju. —

Po zborovanju smo imeli še skupen obed pri Žganu, kjer smo v živahnem razgovoru in pevaje sedeli skoraj do — večera. Med raznimi napitnicami naj omenjamo le ganljivo napitnico tovariša Iv. Krajnika v slovó našem bivišemu tovarišu g. A. G., ki nas je zaradi bolehnosti zapustil, kakor tudi odgovor poslednjega, s katerim je kosečno napil slogi in vzajemnosti učitelstva z drugimi krogi, da čim prej pripeljemo narodni čolniček do zaželjenega cilja. — Sklenili smo, da ga bodemo v njegovem prihodnjem poklicu podpirali, kolikor le premorejo naše moči. J.

Iz Tolmina, 30. julija. — (Bivši c. k. okrajni glavar — Podružnica sv. Cirila in Metoda). Prejšnjega našega okrajnega glavarja je prav hudo napala tržaška „Edinost“; čitala mu je zaslužene levite, ki bi utegnili mnogokaj koristiti. — Res je, da poprejšnji naš glavar si ni pridobil simpatij v nebenih krogih in da se menda ni prav nič pojezil, ko je čital ali slišal očitno čitati „Edinost“. Kdor se ni upal očitno izraziti svojega veselja, da nas je zapustil ta mož in da ga „Ed.“ takó krepko obira, tak si je gotovo skrivši mental roki in dejal; „Hvala Bogu, da je takó prišlo!“

Dasi je znal dobro naš jezik slovenski, vendar je rabil nemški v govoru in pismu novod, kjer je le mogel. Ako bi kdo ne bil večé našemu jeziku, ne zamerili bi. Čó pa tak mož, ki slovenski zna, noče se našega jezika posluževati, dokazuje s tem, da prezira naš jezik, to je jezik ljudstva, med katerim živi in posluje.

Upamo in se nadejamo, da njegov naslednik, visokoredni gospod graf Mareuzi, ne bode pobiral za njim stopinj. Želimo njemu in nam, da bi si pridobil mnogo zaslug za naš okraj in da bi nam bil pravičen popolnoma po §. 19. — saj smo v tem okraju izključno le Slovenci.

Da je pa od vedenja in delovanja okrajnega glavarja mnogo drugih reči odvisnih, zlasti v narodnem oziru, to imamo priložnost prepričati se tu pri nas. Jako čuden duh je zavladal v inteligentnih krogih v narodnem oziru, pojavilo se je precej bojazni in zapanosti. Jeden slučaj. Ko je začela svoje prekorsitno delovanje naša družba sv. Cirila in Metoda, ustanovljale so se po vsem Slovenskem njene podružnice. Veselo znamenje je to, da se na Koroškem takó lepó množó take podružnice. Tudi pri nas na Tolminskem so se ustanovile nekatere — le v Tolminu še nismo doživeli te sreče. Nekoji gospodje so se si-

da človek sam sebe slišati ne more. Ko so redarji z velikim trudom in močno roko mostovž spraznili, je gospodi bilo mogoče stopiti iz parabroda na suhe, prav prašna egiptovska tla ter zopet z naslednimi podatki na bližnji finančni colni vrad, kjer so vže omenjeni, Arabci in Turki popotno blago tesno držali, ki se je morala razviti, pregledati in potem sijakarju na voz dati. Zdaj počne komedijska nadležnih narosilcev, ki so „bakšiš“ zahtevali, ker so le za malo korakov dela prenapeto plačilo terjali, takó da je le redarjeva palica čeno znižala in pravdanje dokončala. Res veliko prepiranja za mali „bakšiš.“ Pa nikar ne misli, da se pri tolikem upitju in kričanju izreče najmanjšo kletvino, ali gospodo pesuje ali razšali. — Kar so nas (karavano) tiče, ki smo kompaktna družba, ni nam nič kaj skrbeti. Vse je vže vrojeno in oskrbljeno za celo pot v sveto deželo. Takoj oskrbi naš vodnik, da naše reči po zanesljivih turških nosačih prinesejo iz parabroda do finančnega colnega vrada. Dotični vradnik prešteje glave naše karavane in odpre neka vrata, ki poljo v prosto mesto. Naše reči le od daleč gleda, pa ne vidi ker mu naš Dragoman (vočitelj) s „bakšišem“ oči zakrije in ta hip so naše reči vse odpeljane v določeno najboljšo gostilnico „Abat“ v ardišču prav obširnega mesta, kamor smo se bili tudi mi odpeljali v lepih kočijah. Sobe so nam bile odločene po številkah, ktere so vsakemu udu vže o sprejetju na potovanje v sv. deželo na dom poslali, da je vsakteri na vsó svoje obleko in imetje upise ali nje. (Dalje pride).

cer toliko osrčili, da so sprožili to misel in storili že začetne korake, — no kmalu jim je upadel pogum in stvar je zaspala pred rojstvom. Tudi nekaj denarja so dobili že na račun, no ta denar še vedno čaka, kdaj se porodi njegova gospodinja — Tolminska podružnica. Mi dobro vemo, da bi podružnica bodla v oči take, ki živé med-nami, pa ne čutijo in ne mislijo s nami. Toda to nas ne sme preplašiti. Vsi taki gospodje pojdejo, Tolmin in narod naš pa se ohrani Sloveniji. Upamo da padejo besede naše v dobro zemljo in da obrodé zaželjen sad — podružnico družbe sv. Cirila in Metoda za Tolmin in okolico!

Iz Gorkna, 31. julija. — Redki so dopisi, katere prinašal, cenjena „Soča“ iz naših hribov, in še ti večinom niso posebno veseli. Tudi mojemu današnjemu dopisu dajejo povod le neprijetne novice. Naša učiteljica gospodična Franciška Zupanič imela je pri pri nas valed razmer, ki so bile tudi od nje odvisne, nekoliko težavno stanje, katero je s nam končalo, da je bila premešena v Kobarid, kjer začne poučevati s početkom prihodnjega šolskega leta. Želimo jej vse, kar je za njo najboljše, na novem njenem mestu.

Druga nepovoljna novica je ta, da tukajšnji kancelist pri c. k. okrajni sodnji, g. Havel, je predzadnje nedeljo 21. t. m. tako nesrečno padel iz drugega nadstropja, da je kmalu potom umrl. Med ljudstvom se širi glas, da je uresničnik sam skočil tako visoko, da so je ubil; a komisija je izrekla svoje mnenje, da se je to le po nesreči zgodilo. Naj bo kakor koli, ranjkemu želimo večni prkoj, ostali vlovci in peterimim otrokom pa sočutje od strani sosedov in dobrotnikov, da bi mogli ževeti. Ta dogodek je naše ljudi močno pretresel.

Letina je pri nas precej dobra. Belo žito je bogato obrodilo in tudi jesenski pridelki do zdaj lepo kažejo. Sena imamo več od lauskega leta, ali vreme nam nagaja, da ga ne moremo lepo posušiti. Nadajamo se, da z vsakdanjim kruhom bomo preskrbljeni in da bomo mogli hvaliti Boga, ki uslišuje naše prošnje.

Politični razgled.

Cesar je zdaj na letovišču v Ištu, kjer je 26. t. m. sprejel v avdijenci ministerskega predsednika grofa Taaffeja in poljedelskega ministra Falkenhayna. Minister Bacquehem je zdaj v Elischau, na Dunaju pa jedini Schönborn.

Cesarja Franca Josipa bode spremljal v Berlinu minister zunanjih zadev grof Kalnoky; iz tega sklepajo, da bode imel shod našega in nemškega cesarja velik političen pomen.

Umrl je grof Bombelles v Rodaunu zapljučnico. Po smrti cesarjeviča Rudolfa bil je upokojen. Tukajšnji „Eco“ priobčil je o njem zanimiv uvodni članek, v katerem ga živo slika kot jako svobodomiselnega moža in slabega vzgojitelja.

V dunajskem mestnem zboru predlagal je odbornik Hauffler, da bi v mestno službo jemali ljudi le z nemškim imenom. Muogi Nemci niso bili zadovoljni s tem predlogom, kajti njih ime jasno kaže slovansko pokolenje.

Volitve za deželni zbor češki, kjer so si Mladočehi pridobili mnogo mandatov, začele so skrbeti celó Nemce zunaj Avstrije. V Berlinu so začeli misliti na to, da bi z nemškim kapitalom pokupovali veleposestva na Češkem, pridobili si takó za vselej prvo besedo v deželi ter jo polagoma ponemčili. Gospodje v Nemčiji govore in ugibajo o naših notranjih zadevah, kakor da bi bila Avstrija že vazalna država Nemčije.

Tudi ruski car bode obiskal nemškega cesarja, da mu povrne lanski njegov obisk. Nemški listi sami potrjujejo, da bode to po zadnji carjevi napitnici knezu črnogorskemu le akt uljudnosti. Pri tem sestanku ne bode niti Giersa niti Bismarcka. Tudi to nekaj pomenja.

O dohodu bivšega srbskega kralja Milana so raznovrstni evropski časniki različno pisali. Londonski „Times“ je celó trdil, da se hoče zopet polastiti vlade. Milan pa je sam zavrnil take vesti z določno izjavo, da je prišel v Srbijo le na obisk k svojemu sizu; on ne obžaluje, da je odstopil in na zopetno vladanje več ne misli, regentom in vladi pa popolnoma zaupa. Zares je, Milan je zdaj ves drug mož, pa malo

pozno je Srbijo dohitela ta sreča. Šel je tudi v Vranjo k Ristiću z regentom Belimarkovičem in dvema ministroma. — Tudi kraljico Natalijo pričakujejo v Belgradu, kamor pride na parobrodu „Srbija“; delajo že priprave za sprejem. Tudi kneza črnogorskega pričakujejo v Belgradu, ko se kneginja Milica poroči s knezom Petrom Nikolajevićem.

Na Francoskem so republičani zgubili pri zadnjih volitvah te dneve 27 sedežev. Boulanger je bil izvoljen dvanaestkrat; ni se mu torej bati za sedež v zbornici, ako ga ne obsodijo; 161 pa je ožih volitev.

Evropski mir, trdè nam pogosto, ni v nevarnosti. Koliko smemo temu verjeti, spoznamo iz domačih in tujih časnikov, ki dan za dnem pripovedujejo o novih vojnih iznajdbah in pripravah. Pretekle dneve poskušalo je nemško topništvo pod nadzorstvom saskega kralja (kateremu je za bodočo morebitno vojsko..... izročena važna naloga) novi stréjni prah, ki ne daje nikaškega dima. Dandanes namreč mnogo ovira dobro vojskovanje preveliki dim iz pušek in topov. In ti poskusi so se posrečili — takó vsaj trdè nemški časniki. — Novi strelni prah ima tudi že mala Srbija; iznašel ga je srbski polkovnik Pantelič in daje le tretjino dosejanega dima. Ruska vlada poklicala je izumitelja na Rusko, da bi tudi tam pokazal svojo iznajdbo. — Takó skrbè torej bistre glave, kakó bi v čem krajšem času poslali tem več zdravih, mladih in krepkih ljudi v večnost.

Domače in razne vesti.

P. n. gg. naročnikom in drugim naznanjamo, da „Sočina“ upravnistvo, kateremu naj se pošiljajo oglasi in naročnine, je od 1. avgusta naprej v Maršnijski hiši, Via Mercato 12, II. Pri tej priliki dovoljujemo si opomniti, da je uže en mesec, odkar smo začeli drugo pošiljanje, a da nekateri gospodje naročniki nam niso še poslali dotične naročnine. Prosimo jih najljubneje, naj bi se požurili s vplačilom, da ne bo nikake zamude ali zastanka z dopušljanjem lista, kajti obetanje in dobra beseda ne more nadomestiti denara ni v tiskarni ni pri upravnistvu. Še posebe se obračamo z nujno prošnjo do onih gospodov, ki so dobivali naš list preteklega pol leta in morajo že več let, ne da bi bili plačali vsoto, za katero so se zavezali z vsprejemanjem lista. Kdor ne miali plačevati naročnine, naj zapiše na listov zavitek k svojemu napisu besedo: retour ter naj oddá list pri svoji pošti, ki ga sprejme in vrne brez poštnine. Vsprejemati list in ne plačevati, ni pošteno; zato menimo, da vsakdo nam rajši vrne list, nego da bi nam delal škodo zadrževanjem tega, kar nam gre po pravici in po postavi, zdaj, ko smo na to opomnili. Sicer imamo pravico tirjati zastalo naročnino tudi po sodnijski poti; ali odkrito povemo, da se sramujemo namesto svojih dolžnikov nastopiti to pot, ako nas sila k temu ne pripravi; a sila kola lomi.

Nasproti nekaterim hudomušnikom, ki zasledujejo v „Soči“ liberalizem in framacosstvo, javljamo, da po svoji moči izvršujemo načelo, ki si ga je postavil slovenski narod za svoje javno delovanje: „Vse za vero, dom, cesarja“, in da po močeh, ki nam boho na razpolago, je bomo tudi dalje izvrševali. Omeniti pa moramo, da nam dele močno otežuje, kdor nam po vsem neplemito in neprevidno s oholim smešenjem, zaničevanjem, pretiravanjem in zavijanjem odnajaše se oho malo močij, ki so bile do zdaj zveste našemu listu. Tako postopanje je po našem mnenju podobno postopanju okornega in oholega kmeta, ki, da bi odpravil iz svoje njive plevel, ki ga draži, potrpela in pomandra vso njivo, da ob letvi nima ni plevela ni žita. Poštene kritike se ne bojimo, ker nam more le koristiti; ali smešenje, zaničevanje, zasmehenje, zavijanje, pretiravanje, natolčevanje, ni kritika. Svoje sodelovalce prosimo, naj vztrajajo v svojem trudu, ne zmenè se za neopravičene napade, ter naj nas podpirajo v našem svetem boju za narodne svobode proti tujim in dandanes, kakor se kaže, tudi proti domačim sovražnikom. S trdno voljo ter s poštenim in vztrajnim delom dosežemo vse. Obrekovanje utihne, ko se onemoglo razprši na naši vztrajnosti in poštenosti. Kdor čuti v sebi naroden ponos, kdor ljubi delo, kdor gori za idejale, ki naj se uresničajo v človeštvu, naj se nam pridruži. „Malo nas je, a smo ljudi“. „Bog i sreča junaka“ spremljala nas bo na naših potih ter nas privede do zmage — a ne brez truda.

Osobne vesti. Deželni glavar Kranjski g. dr. Josip Poklukar je imenovan za prvostopnika v komisiji za pogozdovanje Krasa. — Dr. Fran Mandić je imenovan za c. k. sanitnega zdravnika. Častitame vplemu hrvaškemu domoljubu! — Dr. Ig. Braun je imenovan za c. k. okrajnega zdravnika v Tolminu. — Gregor Jerab, brzojani oficijal in vrl rodoljub v Trstu je imenovan za vodjo brzojavnega urada v Pazinu. — Umril je naš rojak Blaž Fišer, poznati virtuozi na kontrabasu, v dunajski bolnišnici. Blag mu spomin.

Radodarni doneski, katere naznanjamo v svojem listu, delajo prav ugoden utis na rodoljube, ki o njih berejo, to je: vzbujajo in izpodbadajo jih, da posnemajo dobrotnike, ki so bili že imenovani, ter da tekmujejo z njimi. Tako se je zgodilo, da nam je izročil danes g. J. B. G. 15 gl., in sicer za otroki vrt v Pevni 5 gl., za slovensko dekliško šolo v Gorici 5 gl. in za stroške blagoslovljenja zastave podpornega društva 5 gl. Hvala presrečna blagemu gospodu.

V Kobaridu jako marljivo in uspešno deluje oddelék „ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Gorici“. Marljive gospice in tudi drugi gospodje jako uspešno zapisujejo v to podružnico dekleta in žene, gospic in gospic kar po vrsti in lepó je gledati, kakó rado daje dišo pristojo ljudstvo „desetic“ v ta prolepi namen. Samó rasložitji je treba našemu ljudstvu in potem rado dá. Nabrali so v desetih že — nad 30 gl. Naprej! še se morebiti dá pridobiti nekaj podpornic. — Ženski spol naj v Kobaridu prekosí — možko podružnico kobarisko, — ki še živi.

V Komnu jako pridno deluje poverjenica „Goriške ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda“, gospodična Štrukelj, katere je razven sebe naznanila načelnistvu imenovane podružnice naslednje rodoljubne društvenice: gospe Vikt. Bandel, Marija Gaspari, Mar. Leban, Mar. Porhavec, Rozalija Vidiš in gospodične: Eliza Borghi, Leopolda Harmel, Karolina Strekelj in Mar. Štrukelj; — ter poslala ob enem kot letnino za tekoče leto vsoto 10 gl. 10 kr. Iskramo našo iskreno zahvalo poverjenici in društvenicam.

Deželni zavod za gluhoneme v Gorici ima uže nekaj let nov statut in novo upravo, ki se je do zdaj dobro obnesla. Vred tega statuta sprejemajo se gojenci in vsako drugo leto v zavod in zato je tudi konocletna skušnja vsaki dve leti enkrat. Letos bo zopet dana prilika, prepričati se o napredku gojencev in gojenk v šolskih predmetih in v ročnih delih, ker 13. t. m. bo javna skušnja od 9. do 12. ure predpolodne, h kateri dojdejo razen deželnih in šolskih oblastev tudi mnogi šolniki in roditelji dotičnih gojencev. Komur je pri sreči vzgoja in pouk nesrečnih gluhonemov, naj se udeleži letošnjega izpita.

Dobra misel je tista, katero so sprožili nekateri rodoljubi goriški, da bi namreč študentska kuhinja, ki je bila do zdaj v nekaki zvezi z Vincencijevo družbo, postala samostalna ter da bi se časom pretvorila po izgledu italijanskega „Alojzijevišča“ v tak zavod, kjer bi ubogi, pa krepki in nadarjeni učenci nižjih razredov dobivali hrano in po možnosti tudi stanovanje. Tako bi se spravil v šolo marsikateri bistri um, ki zdaj pohajkuje na planinah za živino ali ki koso brusí v strmih senočetih. S takim zavodom bi bilo pomagano dotičnim učencem in njihovim roditeljem, pa tudi narodu, kateremu bi se tako odgovorili dobri duhovni ali kršanski uradniki in drugi delavci na javnem in narodnem polju. Kot voditelja omenjenemu zavodu imenujeta se profesorja bogoslovja dr. Mahnič in Tom. Čerin. Do zdaj ni še gotovo, kateri izmed njih se podvrže temu delu, ki bi bilo veliko koristi za narod. Poseben odbor bi bil v pomoč dotičnemu ravnatelju.

Neko slavnost, namreč razvitje društvene zastave, hotelo je prirediti dne 1. septembra tukajšnje italijansko telovadno društvo „Ginnastica“. Gledé na mogoče nemire, ki bi lahko nastali pri taki svečanosti, in da bi se enake slavnosti ne vrstile prevedé gosto, prepovedalo je c. k. okrajno glavarstvo uže naznanjeno svečanost, za katero so se delala priprave ter odločilo, da pozneje si moré društvo določiti dan za tako praznovanje. Iz tega naj se društvo uči, kako je bilo nam pri srci, ko vled umetnega hujkanja smo morali čakati leta in leta, da smo prišli do svojega cilja. Kdo bi bil mislil pred par meseci, da se mora „Ginnastiki“ kaj takega pripetiti!

Podružnica Ajdovska z okolico „družbe sv. Cirila in Metoda“ izvolila si je sledeče načelnistvo: C. g. Ivan Dugulin, načelnik; g. Anton Lokar, namestnik; g. Fran Petrič, zapisnikar; g. Jože Badhna, namestnik; g. Anton Terčelj, blagajnik; g. Fran Budhna, namestnik. Naj bi delovanju novega načelnistva izprosila blagoslava sv. brata Ciril in Metod!

V Šturijah priredi ondanšnje „Pevsko društvo“ v nedeljo 4. t. m. na vrtu gostilne J. Širca veselico z lepim raznovrstnim programom. Začetek ob 6. uri zvečer; vstopnina 20 kr., sedež 10 kr.

Služba poštarja in telegrafista z letno plačo 970 gl. je razpisana v Ajdovščini.

Hilarijanska tiskarna v Gorici izdala je knjigo v veliki osmerki, v kateri je vsaka stran tiskana z drugimi črkami, takó da iz te knjige vsakdo lahko izbere one črke, katere želi imeti za katero svojo rač. ki jo hoče dati v tatis. V oni knjigi nahajajo se tudi vsakovrstne številke, znamenja, črte, robi, kinči in barve, v katerih more tiskati imenovana tiskarna. Iz omenjene knjige je spoznati, da Hilarijanska tiskarna je dobro preskrbljena z vsemi mogočimi sredstvi za lep in čeden tisek. Ker tudi cena v tej tiskarni ni previsoka in ker je čisti dobiček namenjen tukajšnjemu Andrejšču ali malemu semenišču, priporočamo jo slavnemu občinstvu za vsakovrstna tiskanska dela.

Po volitvah — premeščenje. „Naša Slova“ piše v 30. št.: „Iz poreško-puljske škofije doznavamo, da je premeščen iz Labinja v Fontane g. Ivan Barbalic, a iz Fontane v Fokulin g. Jcaip Ptašinski. Kakor je znano, glasoval je pri zadnjih deželnozborških volitvah g. kapelan Barbalic za c. kr. okrajnega glavarja g. Simčiča in da so mu po glasovanju labinjeki Lahoni priredili nespodobno demonstracijo, zaradi katere je bil njih kolovodja sodnijsko kaznovan. Že takrat so mu Lahoni zagrozili, da nima dolgo ostati v Labinju, ker je glasoval za c. k. uradnika proti italijanskemu liberalcu. Italijani so ostali „mož-beseda“, kajti gosp. Barbalic mora iz Labinja. — Znano je nadalje, koliko je moral pretrpeti od poreškega in vrsarskega smradú župe upravitelj g. Ptašinski, ki se še danes ne sme pokazati na javnih mestih, da ga ne sramoté in napadajo. Tudi njemu je poreška gospoda grozila, da bo moral iz Fontane — od kjer bi se ne selil rad. In kakor smo doznali: gosp. Ptašinski mora iz Fontane“. — Zares krasne so to razmere! No, prepričani smo, da tudi letri prisije milejša solnce in da izgubé svojo moč dosejani hujekaji.

Bismarkova pesem, katero so popevali na Dunaju ob glavnem zborovanju nemškega „Schulvereins“, glasi se s početka nekako takó-le: „Bismarku blagor, Bismarku slava! Z svojnim glasom pojmo Bismarku slavo! Premagal je neprijatelje (t. j. Avstrijo l. 1866, Ur.), ustvaril novo državo nemško, s novim leskom sveti se cesarka krona nemška, slavé jo vsi rodovi, — nobeden narod na svetu Nemcem ni podoben. Živio Bismark, živio! Krepko poje pesem: možu takemu slava, slava staršku po letih staremu, po duhu mlademu, itd. itd.“ — Takí so ti Schulvereinovi! In vendar so temu društvu marsikje podpora celo c. k. uradniki.

„Fanfulla“ v Rimu priobčila je nek dopis iz naše dežele, ki je jako razburil naše laške prijatelje. Tudi naš „Corriere“ se repenči nad dopisnikom. V svoji sveti jezi pa vendar priznava, da pozná prav mnogo imen na ich in ig, ki so pa z vso svojo dušo pravi Italijani. „Corriere“ vè to najbolje, kajti odgovorni njegov uradnik se tudi piše z imenom na ig. „Edinost“ priobči ta dopis v slov. prevodu.

Proti kajenju mladine. V državi „Connecticut“ je atogo prepovedano kajenje mladini do izpolnenega 16. leta. Vsakega otroka in mladca do one starosti kaznujejo z zaporem od 8. do 15. dni, ako ga zalotijo, da kadí. — Kaj takega bilo bi tudi pri nas na mestu. Tudi pri nas se je ta škodljiva razvada razširila iz mest celo na deželo, da se mora to studiti vsakemu razumnemu sloveku. — Doktor mladine rase, jej kajenje škoduje — in tudi potem, če ni posebno trdnega zdravja. Če pa nimajo toliko pameti stariši in vzgojitelji, naj bi država prihitela na pomoč, kakor ona država v Ameriki, saj se očitno vidi, kakó čedalje bolj hira človeški rod valed žganja in tobaka in država še komaj dobiva zadostno število krepkih vojakov. S takim zakonom bi se nič ne omejila „novodobna“ svoboda, saj otroci in šoli odrasli pobalini, ki mislijo, da nimajo nikogar nad sabo, če so se učiteljev znebili, — ne smejo imeti še proste volje. Stariši slovenski, kje imate oči?!

Nič več gluhih. Na Ruskem je nekdo iznašel nekaj električen stroj, ki prežene s svetá gluhost in deloma tudi gluhostnost. To je mala usnjata priprava, ki se lahko v zepu nosi ter je preprežena s drobnimi drati; če hoče kak gluhec slišati, vtakne neko ost v uho. Se vé, da se morajo od rojstva gluhi še le vaditi raznim glasovan, kakor novorojeno dete. V Rusiji je ta stroj že pripoznan, od vlade potrjen in privilegovan. Izumitelj je predložil zdaj svoj dragoceni stroj tudi v Berlinu. Ako se to zares posreči, potem zamogh bi soditi, koliko nepopisno ceno imá elektrika za človeški rod — in kaka prihodnost je še čaka. Dal Bog, da bi se to uresničilo, da bodo tudi nesrečni gluhi in gluhostni zopet srečnejši zemljani.

„Duhovnega pastirja“ izšel je te dneve VI. letnika 8. zvezek z raznovrstno vsebino. Pridjana je nadaljevalna pola „Apologetičnih razgovorov“ z zanimivo in zelo poučno razpravo: **Ali je Bog? Da**

bi dobivali delovni listi za delovanje na častnik, kakó dobro bi bilo to v stakem oziru!

Islet v Divaču odložen je na 1. dan septembra. To se je zgodilo deloma zaradi tega, ker zdaj ni bilo dovolj vojaške godbe, deloma pa v oziru na poroko slavnost v Celju dne 4. avgusta, da bodo udeležili ljubljanskih množebrojstva.

„Odslek za Trst in Trident“, irredentovsko društvo v Italiji, ki je imelo namen, da bi po večji Italiji bilo poblepnost po Trstu in Tridentu, je Crispijava vlada razpustila. Toda vse to je le malo (če v oči vsem tistim, ki gledajo na take formalnosti). To protivratna poblepnost je v Italiji tako malo razširjena, da bi dvomili, ali se sploh še da kaj razširiti. Ni ga skoraj častnika, ki bi se bil spopletel to ideje — in razširjena in ogromna ital. častnikarstvo ima veliko moč. Naj nas vsem pristaljav, sovražnikov se bodoče običaji varovali sami.

Posre! Podjetno upravljanje daje za znanje, da prireja IV. izdaje svojega „Popotnik-ovega koledarja za slovenske učitelje“ za 1890 leto da se učiteljski občini imenik (tematizem) v tej izdaji posebej do neke populčnosti, vabimo vse b. n. učitelje slovenske k sodelovanju. V prvi vrsti prosimo glavno točka voditeljstva, da nam blagovoljno naznane:

1. Stavite strah ob koncu šolskega leta, oziroma po stanju s 15. avg. t. l. in sicer a) dečkov in deklic, ki so dolžni leto obkroževati, t. j., ki stojijo v starosti med 6. 14. letom; — b) dečkov in deklic, ki leto obkrožujejo. (Krajaki in primoraki p. n. gg. voditelji naj napišejo vskladno s tega posebej in posamično posebej).

2. Vse spomene, ki so ali s ozirom na zavedam ali glede učiteljskega osebja na njem vršile od 1. novem. bra 1888. do sedaj (15. avgusta), oziroma, ki se bodo v kratkem že gotovo vršile. Naj se ne pozabi na učit. osebo, ki so v tem letu iz učiteljsva izsto pila (Vzrok izstopa!) — Ker se je od več strani izrekla želja, naj bi tematizem sadršel tudi vpkajene učiteljske osebe, tako prosimo, da se nam naznanijo tudi.

3. Imena, karakter in slednja služba ter natančna adresa takih vpkajenih gg. tovarišev, ki eventualno v slovenskem okrožju prebivajo.

4. Tudi če za je zaabiti spremenilo kaj glede zadnje pošte itd. V drugi vrsti — in posebno — prosimo pa vse tiste častite tovariše in ljubeznjivo tovarišice, glede katerih se nahajajo v III. letniku „Pop. koledarja“ kakor koli napačni podatki, naj blagovoljno nam dotično nedostatke natančno obznaniti, ter uredništvu pripomoči, da je popravi. Sploh za vsako dobrohotno opazko in za vsak nasvet hvaležni ter tudi nanj ozirani, ako le ne prekorači okvirja, v katerem se nam je gibati. Ker nam je mnogo na tem, da zagleda „Popota, koledar za slov. učitelje“ za 1890. l. še vsaj meseca novembra t. l. beli dan, pač sajne prosimo, da se dotični popravki, oziroma podatki dopošljejo najpozneje do 18. avgusta t. l. podpisannu uredništvu, katere se za vsako uslugo vže naprej zahvaljuje.

Maribor, dne 25. julija 1889.

Uredništvo „Popotnika“.
Kaiserstrasse 8.

Javna zahvala.

Vsem onim šlovelkoljubim gospodom iz Gorice in Kormina, ki so blagovoljno spremili do hladnega groba truplo našega obžalovanega strijca, gospoča Franca Lenarčič-a, sgenta javne učitaine v Korminu, izrekamo svojo najtoplejšo zahvalo.

Posebe pa se zahvaljujemo gospodu Jakopu Šterku, ravnatelju učitainakoga urada, za njegov prijazni in požrtvovalni trud.

V Korminu, 31. julija 1889.

ZALUJOČI NEČAKI.

Poslano.

V zadnjem času so „dobri prijatelji“ ne samo v tej okolici, ampak tudi po celi Soški dolini raznosili krivi glas, da sem se svojim promoznanjem pri kraju, češ, da mi moj avak Ivan Krajnc stavi posestvo na boga za tirjatev v znesku 6000 gld. Ker se to ni resnično in še posebno ker me ta vest hudo diskredituje in škoduje pri mojih knpičajh, pristljen som s temi vrsticami objaviti resnični položaj. Imenovani moj avak je imel tirjati vsaga skupaj 4500 gld. od teh bi bilo do danes plačljivih 2500 gld.

vestalih 2000 gld. pa imam plačati v šestih enakih letnih obrokih letokih od 24. junija 1889 naprej! Naglašati pa moram, da se ima od gori rečeno tirjatev odbiti moje protitirjatev v znesku od 2000 gld. glede katere je tudi že vložena, in po temtatem gro ves hrup za bernih 500 gld., glede katerih pa ni strahu, da bi me spravil na boben.

To se resnično razmere med menoj in mojim svakom Ivanom Krajncem; in ker se sliši, da on namenava prodati svoje tirjatev, opozarjam s tem dotičnega kupca na mojo gori navedeno protitirjatev, da ne pride v škodo.

Glede na to in posebno tudi z ozirom na vrednost mojega lepega posestva, prosim, naj slavno občinstvo sodi, koliko vrednosti ima in koliko vere zasluži gori omenjena p. školč-ljnih obrekovalnih razstrošena neresnična vest.

Z odličnim spoštovanjem

GABRIJEL DEVETAK,

poselnik in gostilničar.

V Kobaridu, dne 30. julija 1889.

Za stvarl pod zgorajim naslovom uredništva ni odgovorno.

Gestreifte und karrirte Seidenstoffe von 80 kr. bis 2. 3. 65 p. Met. (ca. 650 varsch. Dess.) — vera. roben- und stückweise porto- und zollfrei das Fabrik-Dépôt G. Neuenberg (K. u. K. Hoflieferant, Zürich, Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

„SLAVIJA“

vzajemne zavarovalne banke v Pragi.

Čast nam je zasnoviti, da je prev. vrhni zastop našega zveoda za Gorico in Goriško

gospod Andrej Gabršček

in da se pisarna njegova nahaja v Marzinijevi hiši, Via del Mercato št. 12 v II. nadstropji.

P. t. občinstvo prosimo, naj mu je naklonjmo in naj se v vseh zadevah, ki se tičejo banke „Slavije“, zavolj obračati do njega.

V LJUBLJANI, dne 1. avgusta 1889.

Generalni zastop vzajemne zavarovalne banke „Slavije“ v PRAGI

PROŠNJA.

Priporočam se p. n. občinstvu, zlasti pa svojim znancem in prijateljem, da bi me podpirali in mi naklonili svojo dobrohotnost v novi moji službi. Zaradi boleznj, katero sem dobil pri zadnjih jesenskih vojaških vajah in zaradi nastopivše bolehnosti sem moral zapustiti poprejšnji svoj stan ter se preselil v Gorico, kjer sem sprejel vrhni zastop „Slavije“. (Da bi ne bilo kake nesporazumnosti, naj tem potom naznanjam, da je bivši prov. zastopnik G. LIKAR preobložen s svojim poslom in ni mogel še nadalje obdržati tega zastopa). P. n. gg. zavarovance pa prosim, naj se v vseh svojih zadevah, tikajočih se banke „Slavije“, skupno obračajo do mene.

Zlasti pa prosim za pravo prijateljsko in odkritostno naklonjenost, zaupnost in sopolmoč v vseh zadevah — kajti le s združenimi močmi, prijateljsko potrpekljivostjo in prizanesljivostjo bomo koristili demovici, ki bolj kakor kdaj poprej potrebuje nesebičnega, požrtvovalnega, složnega in vztrajnega dela.

V GORICI, dne 1. avgusta 1889.

Andrej Gabršček,

vrhni zastopnik banke „Slavije“ za Gorico in Goriško.

LEKARNA
G. CRISTOFOLETTI
na Travniku C. K. DVORNI ZALAGATELJ v Gorici

ima v zalogi vsa domača in zunanja zdravila, vedno sveža, pristna in iz prve roke, vse mineralne vode, zdravstvene dišave in stvari z gumijastike.

Priporočam se posebno gospodom odjemalcem z dežele ter jamči za hitro in natančno izvršitev vsakega naročila.

Ravnokar so na novo izšle in se dobivajo po vseh bukvarnicah

ZGODEB SV. PISMA

za nižje razrede ljudskih šol. Spisal dr. Frid. J. Knecht. Poslovenil Ivan Skuhala, dekan v Ljutomeru. S 47 podobami. — Z dovoljenjem knezo-škofovskega Lavantinskega, Ljubljanskega in Krškega ordinarijata. — Drugi natis, 12° (IV in 95 str.) 20 kr. av. velj.; vezane v polupiatno 26 kr. av. velj.

(Drugi natis slovenske izdaje Knechtovih „Zgodeb sv. pisma“).

SAHARIN,

300 krat slajši od sladkorja, odlikovan v Londonu in Antverpnu 1885., na veliki zdravstveni razstavi v Ostendi 1888. je izdelek tvrčke

Fahlberg, List & Comp.

Westerhüsen na Labi.

Jako je važen kakor zdravilo sam za se in kakor primes za pošiljanje lekarskih izdelkov, siropov, vin, likverov, limonad, konserv, žolčij (gelatin), sadnih sokov, nadomščuje na šudehen način sladkor iz pose ter se uporablja pri izdelovanju slaščic, pri izdelovanju šampanjca, itd. itd. in odlikuje se tudi po svoji antisetični lastnosti.

Zalogo in razprodajo za Gorico in deželo ima

ANTON ORZAN,

trgovec v Gorici.

Varstvena znamenka.

Želodčne bolezni

in spodnjih telesnih delov, jeter in vranice, zlata žila, zaprtje, vodonica in kronična driska zdravijo se najvpejše s Piccolijevy „Esenco za želodec“, koja je tudi izvrstno sredstvo proti glistam. Pohlja jo izdelovatelj lekarnar „Piccoli“ v Ljubljani (na Dunajski cesti) proti poštnemu povzetju. — V steklenicah po 15 kr. nahaja se v vseh lekarnah v Gorici, Tolminu, Cervignanu, Graču, Gradišči, Trbiču, v Trstu, na Stajerskem, Koroskem, Kranjskem, Hrvaškem, v Dalmaciji, Istri in na Tirolskem.

Vsakovrstne tiskovine za slavne slovenske občinske urade, kakor tudi raznovrsten papir in vse druge pisne potrebščine prodaja po znižanih cenah

JOSIP PALLICH,

trgovec s knjigami in s papirjem ter tiskar v Gorici, na Travniku, h. št. 6.

Želodčne bolezni hitro in gotovo ozdravi jeruzalemski balzam
edino in nepresejivo želodčno zdravilo.

Izbrati v raznih želodčnih boleznih zdravilo, katero bi v resnici odgovarjalo namenu, ni lahka stvar dandanes, ko se prodajajo vsakovrstna taka zdravila. Večji del onih kapljic, islčkov itd. itd., ki se oznanjajo in priporočajo občinstvu s visoko letničnimi besedami, ni drugega ko prevara, pogosto še škodljiva. Samo Jeruzalemski balzam, uče davno znan po svoji priprosti sestavi in po oživljajoči svoji moči na želodčne žive, si je pridobil prednost pred vsemi drugimi do zdaj znanimi pomočki, kar potrjuje njegova razprodaja, ki vedno raste.

Ta balzam, bogat krepljajoče moči kineskega rhabarbara, korenike, ki je sploh znana po svojem prebavnem uspehu, daje gotova sredstvo proti žledodčnim slabostim, izvirajočim iz nerodnega prebavljanja. Zato se priporoča, ko jesti ne diši, proti neprijetni sapl, gajusa, riganju, zabasanju, nemorjaldnim težavam; pomaga tudi proti slastenici, glistam in boleznim v drobu.

Steklenica s podukom 30 kr.

Glavna zaloga v lekarni G. B. Ponkoni v Gorici. V TRSTU pri G. B. Revis, v KORMINU pri A. Franzoni, v TOLMINU pri C. Palisca.